

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışışleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/312)

T. C.

Başbakanlık

Muamelt Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1676, 6/194

18 . I . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Protokolün onanmasına dair Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kuruluna 28 . 12 . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişikleriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

GEREKÇE

19 Eylül 1950 tarihinde Paris'te imzalanmış ve 1 . 8 . 1951 tarihinde 5824 sayılı ile kanunluk kazanmış bulunan Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasına iltihakımızdan beri, Birliğe dâhil memleketler mvacehesindeki açığımız 100,4 milyon dolâra baliğ olmuştur.

Anlaşma hükümleri gerekince, bu açığın 25 milyonu başlangıç yardımı, 50 milyonu kota, 22 milyonu yeniden ihdas olunan hususi menabiin istimali ile ve mtebakisi de kendi menabiimizin kullanılması suretiyle tesviye edilmiştir.

1 Temmuz 1951 il 30 Eylül 1951 tarihleri arasındaki hesap devresindeki açığımız ise, mezkûr 100,4 milyona dâhil olmak üzere, 25,5 milyon dolâra baliğ olmuş bulunmaktadır.

Bu açığın tesviyesi için, önce Tediye Birliğindeki kotamıza müracaat olunmuş, fakat Anlaşmada mezkûr kota nispetleri dışına çıkan miktar için altın ve döviz tediyesi mecburiyeti hsl olmuştur.

Memleketimizin malî istikrarı ve dış ticaret politikası bakımından pek zararlı neticeler tevhit edeceği izahtan vreste olan bu keyfiyet karşısında, Hkmetimiz gerek E. C. A. (İktisadi İş Birliği İdaresi), gerek Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı (O. E. C. E.) ve gerekse E. C. A'nın Paris'teki Hususi Temsilciliği (OSR) nezdinde muhtelif teşebbüslerde bulunmuştur. Bu teşebbüslerin müspet bir netice vermesi üzerine, mevzu bahis açığın, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından memleketimiz emrine tahsis olunacak bir «Hususi menabi» yardımı ile kapatılması takarrür etmiştir.

Hususi menabi yardımının sureti istimalini ve statüsünü tâyin etmek üzere, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı ve ona bağlı Bakanlar Konseyinin 12 Temmuz 1951 tarihli kararı ve Teşkilâtça ışdar olunan Anlaşma projesine uyularak, Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasında bzi tadilat icrası derpiş edilmiştir.

Bu tadilat, mahiyeti itibarı ile 1950 senesinde bize verilmiş bulunan 25 milyon dolârlık «Başlangıç alacaklı bakıyesi» ne mşabah olan, ve Amerika Hükümeti tarafından evvelâ 12,5 bil-

hara 9,5 olarak ve ceman yekûn 22 milyon dolâra baliğ olmak üzere bize verilen «Hususi menabi» yardımının, Birlik muvacehesindeki açıklarımızı tesviyede kullanılabilmesini teminen Anlaşmaya vaz'olunmuştur. Şöyle ki :

I - Anlaşmanın 9 neu maddesi, açıkların tesviyesinde kullanılacak mevcut menabie ait statüyü tâyin etmekte idi. Mezkûr maddeye eklenen (c) fıkrası, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından bir Âkid Tarafa, 1 Nisan 1951 ilâ 30 Haziran 1952 (Anlaşmanın sona ereceği tarih) tarihleri arasında tahsis edilecek hususi menabiin 9 neu maddede tadât olunan mevcut menabi meyannına ithal olunacağı hakkında sarahat ihtiva etmektedir. (c) fıkrasını takib eden, 1 - 4 numaralı tâli fıkralar ise, bu menabiin kullanılmasını hangi şartlara vabeste olduğunu bildirmektedir. Bu şartlar,

1. Âkid Taraf bu hususta talepte bulunmaksızın,
2. Amerika Hükümeti ile Teşkilâtça tâyin olunacak şartlar dairesinde,
3. Hususi menabi, Âkid Tarafın bir hesap fazlası telâkki olunacak ve tahsis edildiği hesap devresinden evvelki hesap devresi açıklarının tesviyesinde de kullanılacaktır.
4. Teşkilât ile Amerika Hükümeti aksine bir karar almadıkça, altın mukabili meblâğlar Birlik emrine yatırıldığı nispette kabili istifade olacaktır.

Aynı maddenin (d) fıkrası hükmü gertğince, mevzuubahis menabiin, Birliğin sona ereceği 30 Haziran 1952 tarihinde, evvelce iktisap olunmuş hesap fazlalığı telâkki edileceği anlaşılmaktadır.

II - Anlaşmanın 23. Maddesinin (b) fıkrası, Birlik matlubatının (sermaye de denebilir) esasını teşkil eden kaynakları tadat eder; buna eklenen ve eski b. 2 fıkrasına ilâve edilen bir ibare ile, hususi menabi de mezkûr kaynaklara ithal olunmuştur. Nitekim, eski b. 2 fıkrası : «Âkid Taraflarca ödenen altın veya dövizler» ibaresinden, «Âkid Taraflarca veya onların nam ve hesabına ödenen altın veya dövizler» ibaresine tahvil olunmuştur.

III - Üçüncü tadilât, Anlaşmanın B Ekinin 2 nei fıkrasında olmuştur. Ezcümle, bu tadilât gereğince, bir Âkid Taraf bakımından Anlaşmanın sona ermesi halinde, hususi menabiin kullanılmamış kısmının, bu Âkid Taraf lehine hesap fazlalığı kabul olunacağı tasrih edilmektedir.

IV - Son tadilât, B Ekinin 9 neu fıkrasındadır :

Birliğin bütün Âkid Taraflar bakımından tasfiyesi mevzuubahis oldukça, hususi menabi de nihai bilânçoda nazarı itibara alınacaktır.

Yukarıda ana hatları tebarüz ettirilmiş bulunan tadilâtı havi bir Protokol'un imzası için Teşkilâtça alınan karar gereğince, Hükümetimiz 5436 sayılı Kanun çerçevesine giren bu Protokol'un imzası hususunda 1 . VIII . 1951 tarihinde 3/13480 sayılı Kararname ile Paris Ekonomi Heyetimiz Başkanı Mehmet Ali Tiney'e salâhiyet vermiş, ve Protokol 4 Ağustos 1951 de Pariste, O.E.C.E memleketleri tarafından imzalanmıştır.

Bu suretle 1 Temmuz - 30 Eylül 1951 devresinde tahassül etmiş bulunan açığımız, altın ve döviz tediye edilmeksizin kapatılmış bulunmaktadır. Her bakımdan, memleketimizin yüksek menfaatlerine uygun olan bu Protokol'un kanuniyêt kesbetmesi yüksek tensiplerine saygı ile arz olunur.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışışleri Komisyonu
Esas No. 1/312
Karar No. 27

6 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkında ki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmanın bâzı maddelerini tadil eden ek Protokolün onanması hakkındaki kanun tasarısı Dışışleri Bakanlığı temsilcisinin huzurunda incelendi.

Tasarı gerekçesinden ve Hükümet temsilcisinin verdiği izahlardan anlaşıldığına göre, Avrupa Tediye Birliğine dâhil memleketler muvacehesinde Türkiye'nin açığı, 1 Temmuz 1950 - 30 Eylül 1951 hesap devresi için 25,5 milyon dolâra ve Tediye Birliği Anlaşmasının onanması hakkındaki 5824 sayılı Kanunun kabulünden beri 100,4 milyon dolâra yükselmiş bulunmaktadır.

Anlaşma hükümlerine göre, bu açığın 25 milyonu alacaklı başlangıç kredisinden 50 milyonu kotadan ödenmiş, kota nispetleri dışına çıkan miktar için ise altın ve döviz tediyesi mecburiyeti hâsıl olmuş bulunmaktadır.

Memleketimizin malî istikrarı ve dış ticaret politikası bakımından pek zararlı neticeler doğuracağı şüphesiz olan bu durum karşısında Hükümet gerek E. C. A. (İktisadi İş Birliği), gerek O. E. C. E. (Avrupa İktisadi İş Birliği ve gerekse E. C. A. nın Paris'teki hususi temsilciliği nezdinde muhtelif teşebbüsler yapmış ve bunların müspet netice vermesi üzerine, altın ve dövizle kapatılması gereken açıktan 22 milyon dolârlık kısmının Amerika Birleşik Devletleri tarafından memleketimiz emrine tahsis olunacak bir « Hususi menabi » yardımı ile kapatılması takarrür etmiştir.

Hususi menabi yardımının kullanılış usulünü ve statüsünü tâyin etmek üzere, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına bağlı Bakanlar Konseyinin 12 . VII . 1951 tarihli kararına ve teşkilâtça ısdar olunan anlaşma projesine uyularak, Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasında

bâzı değişiklikler yapılmıştır. Bu tadiller, 22 milyon dolâr olmak üzere bize verilen «hususi menabi» yardımının, birlik muvacehesindeki açıklarımızın tesviyesinde kullanılabilmesini teminen sevkolunmuştur.

Hükümet tasarısı gerekçesinde teferruatı izah olunduğu için burada tekrarına lüzum görülmiyen işbu değişiklikler memleketimizin yüksek menfaatlerine uygun bulunduğundan kanun tasarısının esası oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Esas Anlaşmada ve bunun onanması hakkında ki, kanunda «Avrupa Tediye Birliği» tâbirleri kullanılmış bulunduğuna göre, işbu kanunda da aynı deyimlerin kullanılmasını sağlamak ve böylece kanunlar arasında ifade birliğini temin etmek amacı ile, tasarının başlığındaki ve metindeki «Tediye» kelimesi yerine «tediye» kelimesi konulmuş diğer maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere tasarı ve ilişkileri yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışışleri Ko. Başkanı ve.

Sözcü

Niğde

N. Bilge

Erzurum

R. S. Burçak

Hatay

Dr. A. Melek

Mardin

Dr. K. Türkoğlu

Seyhan

R. O. Arık

İmzada bulunamadı

Kâtip

Denizli

A. Çobanoğlu

Erzurum

Bahadır Dülger.

Kayseri

Suad H. Ürgüblü

Muğla

Z. Mandalıncı

Trabzon

Hasan Saka

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No : 1/312

Karar No : 24

7 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden «2» sayılı ek Protokolün onanması, dair kanun tasarısı ve ekleri komisyonumuzun 28 . V . 1952 tarihli toplantısında, alâkalı bakanlık mümessillerinin iştirakiyle tetkik olundu :

Malûm olduğu üzere, Tediye Birliğine dâhil memleketlerde hesap devresinde vukubulacak açıkların evvelâ başlangıç sermayeleriyle mahsubu, karşılanamadığı takdirde kotaların bu açığa tahsisi Anlaşmanın âmir hükümleri meyanındadır. Memleketimizin geniş mikyasta ithalâtta bulunması ilk devrede açığın çoğalmasını mucip olmuştur.

Nitekim 1 Temmuz 1951 ile 30 Eylül 1951 arasındaki açık 25,5 milyon dolârı bulmuştur.

Hükümet bu durum karşısında (E. C. A.) Teşkilâtı Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı ve (E. C. A.) nın Paris Hususi Temsilcisi nezdinde devamlı teşebbüslerde bulunmuş ve neticede A. B. Devletleri Hükümeti tarafından, Tediye Birliğindeki açığımızın hususi menabi yardımı ile

karşılanması takarrür etmiştir. Böylece evvelâ 12,5 bilâhara 9,5 milyon olarak verilen ceman 22 milyon dolârlık hususi menabi yardımı kullanma şekli anlaşmaya dercolumuştur.

Netice : Yurt menfaatlerine uygun gördüğümüz kanun tasarısı ve ekleri ittifakla kabul olunmuş Kamutayın yüksek tasvibine arz olunmak üzere saygı ile sunulmuştur.

Ticaret Komisyonu Başkanı

ve bu rapor sözcüsü

İstanbul

B. Nedim Göknil

Afyon K.

S. Kerman

Bolu

V. Yöntem

Kütahya

M. Alkin

Kâtip

Ankara

Salâhattin Benli

İmzada bulunamadı

Ankara

H. Bulgurlu

Kırklareli

S. Pekkip

İmzada bulunamadı

Sivas

H. Yüksel

Yozgad

F. Erbaş

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil bâzı memleketlere, ezcümle Türkiye'ye, Avrupa Tediye Birliği muvacehesindeki açıklarının bir kısmını kapatmak üzere tanınan hususi menabi yardımının esaslarını ve kullanılış şeklini tesbit ve bu gaye ile 5824 sayılı Kanunla onanmış bulunan Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasının bâzı hükümlerini tadil etmek için 4 Ağustos 1951 tarihinde Paris'te imzalanmış bulunan, ve 5436 sayılı Kanun çerçevesine giren «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Protokol» onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
A. Menderes	Başbakan Yardımcısı
	S. Ağaoğlu
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
F. L. Karaoğlu	R. Nasuhioğlu
Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
H. Köymen	F. L. Karaoğlu
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
F. Köprülü	H. Polatkan
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. İleri	K. Zeytinioğlu
Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Muhlis Ete	Dr. E. H. Üstündağ
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
S. Yırcalı	N. Ökmen
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. Kurtbek	ve İşletmeler Bakanı V.
	N. Özsan

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı ek Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil bâzı memleketlere, ezcümle Türkiye'ye, Avrupa Tediye Birliği muvacehesindeki açıklarının bir kısmını kapatmak üzere tanınan hususi menabi yardımının esaslarını ve kullanılış şeklini tesbit ve bu gaye ile 5824 sayılı Kanunla onanmış bulunan Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasının bâzı hükümlerini tadil etmek için 4 Ağustos 1951 tarihinde Paris'te imzalanmış bulunan, ve 5436 sayılı Kanun çerçevesine giren «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Protokol» onanmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDAKİ 19 EYLÜL 1950 TARİHLİ ANLAŞMAYI TADİL EDEN 2 NUMARALI EK PROTOKOL

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlanda Cumhuriyeti, İzlanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg' Büyük Dukalığı, Norveç Kırallığı, Hollanda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Kırallığı, İsveç Kırallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Serbest Triyeste Ülkesi İngiliz - Amerikan Bölgesi Komutanı,

19 Eylül 1950 tarihinde «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma» (aşağıda «Anlaşma» diye anılacaktır) nın ve bu Anlaşmaya ek olarak aynı günde imzalanan ve birinci paragrafında Anlaşmanın tesirlerini 1 Temmuz 1950 den itibaren yürürlüğe koyan Anlaşmanın geçici tatbik Protokolünün müzileri olarak,

Amerikan Birleşik Devletleri Hükümetinin Anlaşmanın Akit Taraflarını teşkil eden bâzı memleketlerin 1 Temmuz 1951 tarihinde başlayan sene içinde Birliğe karşı olan açıklarını kısmen veya tamamen düzeltmek tesviye etmek gayesiyle ve fakat bunu Anlaşmanın 10 neu maddesinde derpiş edilenden daha yumuşak bir tarzda yapmak üzere kaynaklar tahsis etmeyi derpiş ettiğini nazarı itibara alarak,

Bu gayeyi yerine getirecek mekanizmayı kurmak maksadiyle, aralarında mezkûr Anlaşmanın 9 ve 23 neu maddeleriyle B Ekinin 2 ve 9 neu fıkralarında bâzı tadilat yapan bir Ek Protokol imzalamayı kararlaştırmışlardır.

İşbu Ek Protokol hükümlerini derhal yürürlüğe koymak maksadı ile ve;

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyinin 4 Ağustos 1951 tarihli ve işbu Protokolün metnini tasdik eden ve imzalanması hususunda Teşkilât üyelerine yaptığı tavsiyeyi nazarı itibara alarak;

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Anlaşmanın 9 neu maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Mevcut menabii

Madde 9. —

a) İşbu Anlaşmanın A ekinin birinci fıkrası anlamındaki, mevcut borçlara tekabül eden ve bir Âkîd Tarafın elinde bulunan mevcut kaynaklar kendisi tarafından talep edildiği takdirde, mezkûr Âkîd Tarafın bir hesap devresindeki sâfi ağığının tesviyesinde kullanılır. Ancak, mezkûr Âkîd Taraf evvelki hesap devresine taallûk eden ameliyeler hitamında bir müterakim hesap fazlalığına mâlik bulunursa, mevcut kaynaklar yalnız sâfi ağığının, bu fazlalık tenzil edildikten sonra kalan kısmı için kullanılabilir. Bununla beraber kendisine bir borçlu başlangıç bakiyesi tahsis edilmiş olan bir Âkîd Taraf, bu kaynakları ancak Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatini aldıktan ve aşağıdaki 20 nei maddede derpiş olunan İdare Komitesine danıştıktan sonra, ağığı aşağıda 10 neu maddenin (e) fıkrası dairesinde tesviye edilmediği nisbette, kullanılabilir.

b) Mevcut borçlar işbu Anlaşmanın A Ekinde derpiş olunan şartlar altında bir itfa veya iade mevzuu teşkil ettiği takdirde, bu borçlara tekabül eden kaynaklar, ancak borçlu Âkîd Tarafın muvafakatı ile işbu maddenin (a) fıkrası dairesinde kullanılabilir.

c) Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından bir Âkîd Tarafa 1 Nisan 1951 ilâ 30 Haziran 1952 arasında tahsis edilecek hususi menabi, bu maddenin (a) paragrafında anlaşılan mânada mevcut menabi olarak telâkki edilecektir. Ancak, bu hususi menabi şu şartlarla kabili istimal olacaktır :

1. Alâkalı Âkîd Tarafın ayrıca talebine lüzum kalmaksızın,
2. Amerika Birleşik Devletlerinin Teşkilâtla mutabık kalarak tesbit edeceği şartlar altında,

3. Bir hesap devresinde Âkîd Taraflardan birisine tahsis edilen meblâğ bir evvelki hesap devresinde 7 nci madde hükümleri anlamında o Âkîd Taraf lehine tahassül etmiş bir hesap fazlası telâkki olunur. Ve,

4. Teşkilât Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine bir karar almadığı takdirde yalnız aşağıdaki 14 ncü maddenin (b) fıkrası gereğince Birlik emrine verilmiş bulunan altın karşılığı mebalîğ nispetinde,

d) Bu maddenin (c) fıkrasında derpiş olunan bütün menabiin 1 Temmuz 1952 ye takaddüm eden hesap devrelerinde sözü geçen fıkraya uygun olarak istimal edilmeyen kısımları alâkalı Âkîd Tarafın 30 Haziran 1952 de sona eren hesap devresi içinde sâfi bir hesap fazlası telâkki edilir; şu kadar ki 14 ncü madde (b) fıkrasına göre altın karşılığı mebalîğ nispetinde Birliğin emrine verilmiş olsun.

Madde — 2.

Anlaşmanın 23 ncü maddesi (b) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

(b) Fon aşağıdaki kaynaklardan beslenir :

1. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından taahhüt edilen asgari 350 milyon Birleşik Devletler dolârlık bir meblâğ. İşbu Anlaşma gereğince yapılması gereken ameliyelerin Birlik tarafından icrasını sağlayabilmek için bu dolârlar, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından, Ajanca lüzum gösterilecek nispette ve otomatik olarak, Birlik emrine tahsis edilir.

2. Âkîd Taraflarca veya onların namına ödenen altın veya dövizler,

3. Âkîd Taraflara verilen ikrazattan doğan alacaklar, ve

4. Fonu teşkil eden matlubatın gelir ve hasılatı

Madde — 3.

Anlaşmanın (B) Ekinin (2) nci fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«2. a) İşbu Anlaşmanın 9 ncü maddesinin (b), 10 ncü maddesinin (g) ve bu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla alâkalı Âkîd Tarafa tahsis edilmiş bulunan ve bu Âkîd Taraf bakımından işbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten evvelki hesap devrelerine ait muamelelerde istimal edilmemiş bulunan, hususi menabii ve alacaklı veya borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlar, mezkûr Âkîd Taraf bakımından işbu Anlaşmanın sona erdiği hesap devresi için, vaziyete göre hesap fazlalık veya açığı telâkki olunur.

b) Bundan önceki tâli fıkra,

1. Borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlara ancak, bahis konusu Âkîd Tarafa muadil şarta muallâk yardım meblâğları peşinen ve katî bir şekilde tahsis edildiği nispette,

2. Teşkilâtın Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine aldığı bir karar hükmü mahfuz kalmak şartıyla bu Anlaşmanın 14 ncü maddesinin b) fıkrasında anlaşılan mânada olarak, altın karşılığı meblâğlar Birlik emrine tahsis olundukları nispette hususi menabie tekabül eden meblâğlara tatbik olunur.

c) Bahis mevzuu Âkîd Taraf Birleşik Kırallık ise, kendisine tahsis olunan borçlu başlangıç bakiyesinin işbu fıkranın (a) tâli fıkrasında derpiş olunan muamelelerde kullanılmamış bulunan kısmına tekabül eden meblâğlar iptal edilir.

Madde — 4.

Anlaşmanın B ekinin 9 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde tadiledilmiştir :

9. a. İşbu Anlaşmanın 9 ncü maddesinin (d), 10 ncü maddesinin (g) fıkraları ile işbu fıkranın (e) ve (b) tâli fıkraları hükmü mahfuz kalmak şartıyla, işbu Anlaşma gereğince kullanılmamış alacaklı veya borçlu başlangıç bakiyeleri ile hususi menabie tekabül eden meblâğlar işbu Anlaşmanın, sonunda hitam bulacağı hesap devresinde, ait oldukları Âkîd Tarafların, vazi-

yete göre, hesap fazlalık ve açıkları mahiyetinde telâkki olunur.

b) Bundan önceki tâli fıkra aşağıdaki hususlarda tatbik olunur:

1. Bundan önceki tâli fıkra, borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlar hakkında; ancak, bu meblâğlara muadil şarta muallâk yardım tutarları, bahis mevzuu Âkid Tarafa peşinen ve katî şekilde tahsis edildiği nispette tatbik edilir.

2. Teşkilâtın Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine aldığı bir karar hükmü mahfuz olmak şartıyla bu Anlaşmanın 14 neü maddesinin (b) fıkrasında anlaşılman mânada olarak, altın karşılığı meblâğlar Birlik emrine tahsis olundukları nispette hususi me-nabie tekabül eden meblâğlara tatbik olunur.

Madde — 5.

1. Bu Ek Protokolün 1 ilâ 4 neü maddeleri Anlaşmanın ayrılmaz parçasını teşkil ederler.
2. Bu Ek Protokol, Anlaşma ile beraber hemen yürürlüğe girer.
3. Bu Ek Protokol, Anlaşmanın sona ermesine kadar meriyette kalır.

Anlaşmanın 34, 35 ve 36 neü maddeleri hükümleri, bu Ek Protokole, Anlaşmaya tatbik edildikleri aynı şartlarla tatbik edilirler.

Madde — 6.

5 neü maddenin 2 neü fıkrası hükümlerine rağmen işbu Ek Protokol hükümleri derhal meriyete girerler.

Bu hususları tasdik zımnında, aşağıda imzası olan ve gerekli şekilde salâhiyetli kılınan mu-rahhaslar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, Fransızca, İngilizce olarak ve bir tek nüsha halinde 4 Ağustos 1951 de Paris'te tanzim edilmiştir. Bu nüsha, Avrupa İktisadi İş Birli-ği Teşkilâtı Genel Sekreterliğine tevdi olunacak ve Genel Sekreter musaddak bir suretini işbu Ek Protokolün bütün mümzilerine gönderecektir.

